

FEBRILNE KONVULZIJE

Mostar , 09.09.2024 god.

Pejak dr Zlata

- ▶ Febrilna konvulzija je sindrom koji se pojavljuje kod djece u starosti od 6 mjeseci do 5 godina u trenutku kad dijete ima povišenu temperaturu , i posljedica su djelovanja iste na nezreli mozak.
- ▶ Nataju zbog abnormalnih električnih izbijanja u mozgu , i bitno je napomenuti da se više ne svrstavaju u epilepsiju iako je svaki napad po svojoj patogenezi nedvojbeno epileptički.
- ▶ U 90 % slučajeva napad se dešava u prve 3 godine, a zastupljenost febrilnih konvulzija je od 2 do 6 % u općoj populaciji.
- ▶ Najvjerojatnije se nasljeđuju autosomno dominantno i povezuju se mutacijama velikog broja gena, FEB 2 I FEB 5 mutacija gena je isključivo povezana s febrilnim konvulzijama.

- ▶ Febrilne konvulzije najčešće se javljaju u toku virusnih respiratornih infekcija. Exantema subitum koju uzrokuje humani herpes virus (HHV6, rjeđe HHV 7) najčešće izaziva febrilne konvulzije.
- ▶ Potrebno je razlikovati febrilne konvulzije od konvulzija u febrilitetu koje mogu sličiti FK, ali nisu primarno uzrokovane povišenom temperaturom , već bolešću ili metaboličkim poremećajima uz povišenje tjelesne temperature.
- ▶ Febrilne konvulzije mogu biti jednostavne (tipične) i složene (atipične)

- ▶ Jednostavne FK -javljaju se kod djece starosti od 6 mjeseci do 5 godina, trajanje napada manje od 15 minuta, tjelesna temperatura manja od 38°C , broj napada 2 ili manje, EEG uredan, i neurološki status djeteta prije i poslije napada uredan.
- ▶ Prezentacija FK može biti dramatična, posebno ako se pojave toničko klonički grčevi čitavog tijela i gubitak svijesti. Moguća je , ali rijetko i izolirana pojava gubitka svijeti , mlohvost, ukočenost ili gubitak kontakta s okolinom („zagledavanje“), fiksiranje pogleda, moguća je i uro/fekalna inkontinencija, pojava pjene na usta. Kod male djece -dojenčadi češće su fragmentizirane konvulzije (trzaji jednog dijela tijela).
- ▶ Napad prestaje obično za najviše minutu, nakon napada dijete je pospano ali unutar sat vremena se oporavi.

- ▶ Složene FK-starosna dob djeteta je manje od 6 mjeseci i više od 5 godina, napad traje duže od 15 min, tjelesna temperatura viša od 38°C aksilarno , broj napada više od 2, EEG nije uredan, i neurološki status nije uredan.
- ▶ Dva su osnovna zadatka dijagnostičkog plana -ustanoviti i tretirati uzrok povišene temperature i ustanoviti da li se radi o jednostavnoj ili složenoj febrilnoj konvulziji.
- ▶ Anamnestičkim ili heteroanamnestičkim podatcima utvrđuje se radi li se o prvom ili ponovljenom napadu, ima li dijete riziko faktore za nastanak konvulzija (intrakranijalna infekcija, metabolički poremećaji , operativni zahvati), šta je predhodilo nastupu konvulzije (simptomi respiratorne infekcije, ili bilo koje druge, napad nakon izloženosti vanjskim faktorima- ozljeda glave, videoigrice).

- ▶ Potrebno je definirati detalje napada, kako je konvulzija počela , prisutnost trzaja očiju ili udova, simetričnost trzaja, duljina trajanja napada, stanje djeteta nakon napada.
- ▶ Ako se ustanovi da je riječ o jednostavnoj konvulziji , dalje pretrage trebaju biti usmjerene na uzrok visoke temperature (virusne ili bakterijske infekcije)
- ▶ Ako su složene konvulzije pacijent se upućuje pedijatru .
- ▶ Nakon anamneze potreban je pregled djeteta po sistemima, gdje najvažnije ustanoviti da li postoji akutna infekcija središnječg živčanog sistema-prisutnost meningealnih znakova (meningitis, encefalitis).
- ▶ Od laboratorijskih pretraga potebno je uraditi KKS, DKS, biohemiju s osrvtom na guk, minerale i CRP -gdje se može ustanoviti poremećaji u elektrolitima koji mogu biti uzrok same konvulzije , kao i visoka i niska glukoza.

- ▶ Lumbalna punkcija i pregled likvora indicirani su u sve dojenčadi s febrilnim konvulzijama zbog činjenice da znaci meningealnog sindroma nisu prepoznatljivi u toj dobi.
- ▶ EEG je nužno snimiti poslije dugotrajnog napada (epileptični status, recidivirajući napadi, poremećaj psihomotoričkog razvoja, te izmjenjenog neurološkog stanja poslije napada).
- ▶ Uloga neuroslikovnih metoda (CT ili MR) je mala u dg FK, ali se upotrebljavaju kada postoji sumnja na bolest središnjeg živčanog sistema koja uzrokuje opetovane epileptičke napade.
- ▶ Diferencijalno dijagnostički u obzir dolazi epileptički napad, meningitis, encefalitis, cerebrovaskularni incident, intiksikacija, metabolički poremećaji, i bilo koje drugo febrilno stanje .

- ▶ Napad febrilnih konvulzija prekida se primjenom diazepama intavenski u dozi od 0.1 do 0.2 mg/kg ili primjenom rektalne klizme diazepama u dozi od 0.5 mg/kg. Moguće je primjeniti i midazolam bukano u dozi od 0.2 do 0.3 mg/kg .
- ▶ Ako je napad spontano prestao, nije potrebno primjeniti antikonvulzivnu terapiju , neko samo antipiretičke mjere.

- ▶ Intermittentna hronična profilaksa jednostavnih konvulzija diazepamom nije opravdana.
- ▶ Nema dokaza ni da antipiretske mjere djeluju profilaktički, ali se primjenjuju zbog drugih razloga (dehidratacija, iscrpljenost djeteta). Kao antipiretik se najčešće upotrebljavaju paracetamol u dozi 15 mg/kg svakih 4 do 6 sati i ibuprofen u dozi 5 mg/kg svakih 6 do 8 sati ovisno o visini temperature.
- ▶ U slučaju složenih febrilnih konvulzija, indicirana je hronična terapija prema tipu epileptičkog napada i promjena u EEG-u.
- ▶ Manje od 2% djece s jednostavnim i oko 5 do 40% djece sa složenim FK oboli prije ili poslije od epilepsije.

ZAKLJUČAK :

- ▶ Febrilne konvulzije su uglavnom bezopasne i ne zahtjevaju daljnje pretrage
- ▶ Nakon 5 god života očekuje se prestanak pojave FK
- ▶ Liječenje febrilnih konvulzija usmjeren je na utvrđivanje izvora infekcija i liječenje istog
- ▶ Roditelje terba savjetovati da u slučaju konvulzija kući, prije dolaska liječniku, djetetu daju klizmu diazepamom, poduzmu mjere rashlađivanja i daju antipiretik u slučaju tem iznad 38°C
- ▶ Antipiretici se ne koriste profilaktički jer nema dokaza da preveniraju pojavu febrilnih konvulzija
- ▶ Antipiretici pomažu u ublažavanju simptoma

ZAKLJUČAK:

- ▶ Složene febrilne konvulzije se zbrinjavaju primjenom diazepama 0.3 mg/kg, ili midazolama 0.3 mg/kg bukalno. Ako za 5 min konvulzija ne prestane, ponavlja se aplikacija lijeka i zove se hitna pomoć, te se dijete dalje zbrinjava u bolnici
- ▶ Od lab nalaza mogu se učiniti KKS, DKS, i CRP radi procjene infekcije, a biohemijске pretrage mogu ukazati na poremećaj metabolita i elektrolita (hipo/hiperglikemija, hipo/hipernatrijemija, hipo/hiperkalcemija)
- ▶ U slučaju složenih febrilnih konvulzija, dugoročni plan zbrinjavanja ovisi o osnovnoj bolesti.

HVALA NA POZORNOSTI